

ПРОТОКОЛ № 2
засідання наукової ради Національного фонду досліджень України
(НФДУ)

25 січня 2024 року

Місце проведення: у зв'язку з продовженням дії воєнного стану, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради Національного фонду досліджень (далі – НР НФДУ) проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР НФДУ – 32 особи). Засідання НР НФДУ є правоможним, якщо на ньому присутні не менше двох третин загального складу НР НФДУ.

За результатами реєстрації на засіданні присутні 22 члени НР НФДУ (поіменно):

Амеліна Світлана Миколаївна, Бойко Надія Володимирівна, Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, Бурлаєнко В'ячеслав Миколайович, Данішевський Владислав Валентинович, Дорошенко Андрій Олегович, Кашуба Олена Віталіївна, Кісь Оксана Романівна, Колосніченко Олена Володимирівна, Кузьмін Юрій Ігорович, Лебовка Микола Іванович, Лученко Дмитро Валентинович, Матишевська Ольга Павлівна, Мойсієнко Іван Іванович, Носич Олександр Йосипович, Омеляненко Віталій Анатолійович, Павличенко Артем Васильович, Пріхна Тетяна Олексіївна, Родінкова Вікторія Валеріївна, Семенов Андрій Олександрович, Шепельський Дмитро Георгійович.

Вільчинський Станіслав Йосипович – голова НФДУ, головуєчий на засіданні;

Представники дирекції НФДУ:

Полоцька Ольга Олександрівна – виконавчий директор НФДУ;

Кузнецов Андрій Олегович – перший заступник виконавчого директора з грантової підтримки;

Запрошені особи:

член Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій: Анатолій Андрущак.

На початку засідання С. Вільчинський повідомив про трагічну подію для всієї наукової спільноти – пішов з життя Олексій Петрович Солдаткін – завідувач відділу біомолекулярної електроніки Інституту молекулярної біології і генетики НАН України, академік НАН України, голова секції біології, медицини і аграрних наук наукової ради НФДУ, заступник голови НФДУ.

Головуючий запропонував внести зміни до порядку денного засідання НР НФДУ, включивши наступне питання: Про розгляд запиту Міністерства освіти і науки України щодо надання інформації про вжиті заходи до авторів

проектів (в розрізі наявних публікацій у співавторстві з представниками країни-агресора).

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

Визначити порядок денний в наступній редакції:

Порядок денний:

1. Про розгляд запиту Міністерства освіти і науки України щодо надання інформації про вжиті заходи до авторів проектів (в розрізі наявних публікацій у співавторстві з представниками країни-агресора). *(доповідач – С. Вільчинський)*

2. Про розгляд звернень грантоотримувачів *(доповідач – О. Полоцька)*.

3. Про подання заявки на залучення до Менторської ініціативи ERC відділу дирекції НФДУ "Офіс Горизонт Європа в Україні" *(доповідач - О. Полоцька)*.

4. Про підготовку та погодження бюджетних параметрів до паспорту бюджетної програми НФДУ *(доповідач – С. Вільчинський)*.

5. Про створення Комісії конкурсу проектів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень» *(доповідач – С. Вільчинський, голови секцій)*.

6. Про розробку загальної Стратегії роботи НФДУ *(доповідач – В. Родінкова)*.

7. Різне.

Перше питання порядку денного: Про розгляд запиту Міністерства освіти і науки України щодо надання інформації про вжиті заходи до авторів проектів (в розрізі наявних публікацій у співавторстві з представниками країни-агресора).

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський представив звернення Міністерства освіти і науки України, в якому зазначено, Державною науково-технічною бібліотекою України було виявлено публікації українських вчених, які були підготовлені та оприлюднені у співавторстві з російськими та/або білоруськими вченими.

Виявлення публікацій було здійснено за допомогою інструментів міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science. Було експортовано переліки публікацій, де автори афілійовані з установами із зазначенням країни (України) у міжнародній колаборації, в тому числі й з авторами, афілійованими з установами рф та/або республіки білорусь. Аналіз публікацій проводився із застосуванням фільтрів: «дата публікації – лише після 24.02.2022р.»; «кількість установ в публікації - не більше 10»; «наявність посилань на фінансування з боку українських організацій»; «джерело коштів – НФДУ».

За результатами аналізу виявлено ряд наукових публікацій вченими, які отримували грантову підтримку НФДУ. У зв'язку з неприпустимістю будь-якої співпраці українських вчених з російськими вченими та за результатами наданої інформації та посилань на публікації в міжнародних наукометричних базах SCOPUS та Web of Science необхідно розглянути питання та надати інформацію до МОН України щодо здійснених дій чи вжитих заходів відносно авторів публікацій.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський запропонував проаналізувати надану інформацію та провести перевірку статей в наукометричних базах SCOPUS та Web of Science на співавторство у публікаціях українських вчених з представниками країни-агресора.

В обговоренні взяли участь: Д. Лученко, В. Родінкова, Д. Шепельський, О. Кісь, І. Мойсієнко.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання щодо застосування до Симутника С.А., Радченка О.Г. та Перковського Є.Є. обмежувальні заходи.

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

1) застосувати обмежувальні заходи до Симутника С.А., Радченка О.Г. та Перковського Є.Є., зокрема, заборонити їм, як авторам виявлених публікацій, приймати участь у конкурсах чи проєктах на одержання грантового фінансування досліджень і розробок НФДУ на термін, доки такі обмеження не будуть зняті повторним рішенням НР НФДУ;

2) позбавити можливості Симутника С.А., Радченка О.Г. та Перковського Є.Є. будь-якої форми участі у діяльності НФДУ: у якості експерта, члена Комісії конкурсу чи в іншому статусі, пов'язаному з діяльністю Фонду, доки такі обмеження не будуть зняті повторним рішенням НР НФДУ;

С. Вільчинський поставив на голосування питання про звернення до керівників установ в яких працюють вчені, відносно яких було встановлено факт наукової співпраці з представниками країни-агресора.

В обговоренні взяли участь: А. Семенов, Д. Лученко.

Голосування: «за» – 17; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

звернутись до керівників установ в яких працюють вчені, відносно працівників яких було встановлено факт наукової співпраці з представниками країни-агресора.

С. Вільчинський поставив на голосування питання про застосування обмежувальних заходів до всіх авторів публікацій, що були зазначені в листі

МОН України та щодо яких було виявлено факт співпраці з представниками країни-агресора.

Голосування: «за» – 14; «проти» – 1; «утримались» – 7.

ВИРІШИЛИ:

застосувати обмежувальні заходи до всіх авторів публікацій, що були надані листом МОН України та щодо яких було виявлено факт співпраці з представниками країни-агресора.

Друге питання порядку денного: **Про подання заявки на залучення до Менторської ініціативи Європейської дослідної ради (ERC) відділу НФДУ "Офіс Горизонт Європа в Україні".**

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька доповіла, що до Національного фонду досліджень України звернулись представники ERC з пропозицією включити Офіс Горизонт Європа як підрозділ Національного фонду досліджень України до менторської ініціативи від ERC. Це менторська допомога для потенційних учасників конкурсів ERC. Менторську допомогу надаватимуть вчені, які в минулому отримували гранти ERC, а також члени панелей конкурсів ERC.

Необхідно підписати лист, який свідчить про наміри подати заявку. Задача відділу НФДУ «Офіс Горизонт Європа в Україні» полягатиме в організації процесів цієї ініціативи для українських учасників.

В обговоренні взяли участь: Т. Пріхна, О. Кісь.

За результатами обговорення С. Вільчинський посавив на голосування питання - делегувати виконавчому директору НФДУ повноваження на підписання листа про наміри на залучення до Менторської ініціативи ERC відділом НФДУ «Офіс Горизонт Європа в Україні»

Голосування: «за» – 18; «проти» – 0; «утримались» – 4.

ВИРІШИЛИ:

делегувати виконавчому директору НФДУ повноваження на підписання листа про наміри на залучення до Менторської ініціативи ERC відділом НФДУ «Офіс Горизонт Європа в Україні».

Третє питання порядку денного: **Про розгляд звернень грантоотримувачів.**

СЛУХАЛИ:

А. Кузнецов представив звернення Інституту проблем математичних машин і систем НАН України щодо заміни виконавця.

В обговоренні взяли участь: Д. Шепельський, О. Кісь, В. Родінкова.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про задоволення звернення грантоотримувача щодо заміни виконавця Беженара Романа Васильовича на Беженар Антоніну Анатоліївну.

Реєстр. номер проєкту	Установа	Науковий керівник	Назва конкурсу	Зміст звернення
2021.01/0311	Інститут проблем математичних машин і систем НАН України	І. Бровченко	Наука для безпеки і сталого розвитку України	Щодо заміни виконавця Беженара Романа Васильовича на Беженар Антоніну Анатоліївну.

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

задовільнити звернення грантоотримувача щодо заміни виконавця Беженара Романа Васильовича на Беженар Антоніну Анатоліївну за проєктом 2021.01/0311.

Четверте питання порядку денного: **Про підготовку та погодження бюджетних параметрів до паспорту бюджетної програми НФДУ.**

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський доповів щодо визначення бюджетних параметрів функціонування НФДУ у поточному бюджетному році.

Відповідно до затвердженої форми паспорту бюджетної програми на 2024 рік ми маємо прийняти рішення, які частково дисонують із параметрами, які планувались НФДУ на етапі бюджетного запиту.

Так, в першу чергу мова йде про напрям «Грантова підтримка прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки».

«Наука для безпеки і сталого розвитку України». На етапі бюджетного запиту було заплановано надати грантову підтримку 57 проєктам. Однак, в силу об'єктивних причин два проєкти (2021.01/0371, н.к. Муха Ю. П. і 2021.01/0016, н.к. Усатенко О. В.) заявили у 2023 році про свою неспроможність приступити до виконання наукових досліджень, а проєкт 2021.01/0232, н.к. Пімоненко Т. В. – не зміг сформувавати релевантну команду проєкту, яка спроможна приступити до наукового дослідження. Загальна сума грантової підтримки на 2024 р. по них була запланована на рівні 5,9 млн. грн.

«Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди». На момент підготовки бюджетного запиту було заплановано надання грантової підтримки 67 проєктам. Однак, станом на сьогодні в науковій раді НФДУ перебуває на розгляді проєкт 2022.01/0188, н.к. Лазарєв М. М. Якщо буде прийнято повторне рішення щодо припинення надання грантової підтримки, виникне необхідність в перерозподілі вивільнених коштів.

Д. Шепельський запропонував не розпочинати фінансування проєктів (2021.01/0371, н.к. Муха Ю. П. і 2021.01/0016, н.к. Усатенко О. В.), які

заявили у 2023 році про свою неспроможність приступити до виконання наукових досліджень, а проєкт 2021.01/0232, н.к. Пімоненко Т. В. – не зміг сформувавши релевантну команду проєкту, яка спроможна приступити до наукового дослідження та застосувати аналогічне рішення щодо цих проєктів, як це було в 2023 році.

О. Кісь підтримала пропозицію Д. Шепельського щодо неможливості фінансування вказаних проєктів через відсутність нових ініціативних листів з боку грантоотримувачів щодо можливості розпочати виконання проєктів та з урахуванням листів 2023 року щодо неможливості розпочати проєкти – не розпочинати фінансування вказаних проєктів.

В обговоренні взяли участь: Д. Шепельський, А. Кузнецов, В. Родінкова, О. Кісь, М. Лебовка, А. Семенов.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання не фінансувати проєкти у 2024 році з причин отриманих листів в 2023 році щодо неможливості розпочати реалізацію проєкту з об'єктивних причин та відсутності ініціативних листів в 2024 році щодо можливості розпочати виконання проєктів:

2021.01/0371, н.к. Муха Ю. П.;

2021.01/0016, н.к. Усатенко О. В.;

2021.01/0232, н.к. Пімоненко Т. В.

Голосування: «за» – 18; «проти» – 0; «утримались» – 4.

ВИРІШИЛИ:

не фінансувати у 2024 році проєкти 2021.01/0371, н.к. Муха Ю. П.; 2021.01/0016, н.к. Усатенко О. В.; 2021.01/0232, н.к. Пімоненко Т. В.

С. Вільчинський поставив на голосування питання про перенаправлення зекономлених (перерозподілених) коштів на конкурс «Передова наука в Україні», що були вивільнені в результаті не фінансування проєктів 2021.01/0371, 2021.01/0016, 2021.01/0232.

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

перенаправити зекономлені кошти на конкурс «Передова наука в Україні»

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський продовжив доповідь щодо проєктів, які у 2023 році звертались до НР НФДУ з проханням не започатковувати процедуру укладання договорів про надання грантової підтримки через їх неспроможність приступити до виконання наукових досліджень. Мова йде про 13 грантоотримувачів за конкурсом 2020.02 «Підтримка досліджень провідних та молодих учених», за яким фінансування проєктів передбачалось на три роки, два з яких вже були профінансовані.

В обговоренні взяли участь: В. Родінкова, Д. Шепельський, О. Кісь.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про делегування дирекції НФДУ звернутись до 13 грантотримувачів щодо надання інформації та пояснень щодо можливості розпочати (відновити) виконання проєктів у 2024 році, відповідь надати до понеділка 29 січня 2024 року, зазначивши про зменшення фінансування за проєктами на 25%.

Голосування: «за» – 17; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

делегувати дирекції НФДУ звернутись до 13 грантотримувачів щодо надання інформації та пояснень щодо можливості розпочати (відновити) виконання проєктів у 2024 році, відповідь надати до понеділка 29 січня 2024 року, зазначивши про зменшення фінансування за проєктами на 25% від суми виконання етапу.

П'яте питання порядку денного: Про створення Комісії конкурсу проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень».

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський надав слово представникам секцій наукової ради для представлення кандидатів до членів Комісії конкурсу «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень».

О. Кісь доповіла про роботу секції соціальних та гуманітарних наук, на якій був запропонований склад членів майбутньої Комісії конкурсу проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень».

В. Родінкова доповіла про роботу секції біології, медицини і аграрних наук, на якій був запропонований склад членів майбутньої Комісії конкурсу проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень».

А. Дорошенко доповів про роботу секції природничих, технічних наук і математики, на якому був запропонований склад членів майбутньої Комісії конкурсу проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень».

В обговоренні взяли участь: А. Семенов, А. Дорошенко, В. Родінкова, О. Кісь.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про затвердження складу Комісії конкурсу проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень» за пропозиціями, наданими представниками секцій НР НФДУ.

Голосування: «за» – 14; «проти» – 0; «утримались» – 7.

ВИРІШИЛИ:

затвердити склад Комісії конкурсу проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень» за пропозиціями, наданими представниками секцій НР НФДУ.

Шосте питання порядку денного: **Про обговорення загальної Стратегії роботи НФДУ.**

СЛУХАЛИ:

В. Родінкова представила загальну стратегію НФДУ та повідомила, що до загальної стратегії НФДУ постійно вносяться коментарі від членів НР НФДУ і це ускладнює підготовку до винесення на розгляд НР НФДУ загальної стратегії НФДУ.

Запропонувала провести крайнє засідання робочої групи з розробки загальної стратегії НФДУ, інтегрувати всі коментарі та розглянути її в цілому на наступному засіданні наукової ради.

Інформацію взято до відома.

Сьоме питання порядку денного: **Різне.**

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський повідомив, що сьогодні в першій половині дня відбулось спілкування (перемовини) з Німецьким науково-дослідним товариством (DFG) та домовились про оголошення в цьому році першого білатерального конкурсу за аналогією зі швейцарським конкурсом. Орієнтовно планується зробити анонс на початку літа 2024 року, з метою пошуку німецьких колег для формування спільних команд та зробити оголошення про початок прийому заявок вже восени 2024 року.

В. Родінкова запропонувала внести деякі зміни до профілів членів НР НФДУ – окрім прізвища, імені та по батькові додати автобіографію та фото, як це роблять в багатьох європейських організаціях.

А. Кузнецов повідомив, що дирекція може уніфікувати пропозицію до профілів членів НР на сайті НФДУ та запропонувати розглянути її на засіданні НР НФДУ.

СЛУХАЛИ:

О. Кісь запропонувала членам НР НФДУ самостійно розробити форму профілю, оскільки члени НР НФДУ краще розуміють, яку інформацію необхідно зазначати та кількість знаків короткої автобіографії.

С. Вільчинський повідомив, що всі питання порядку денного вичерпані. Наступне засідання НР НФДУ відбудеться 30.01.2024 року о 16:00.

Голова НФДУ

Станіслав ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

Секретар НР НФДУ

Ярослав ІВАНЧУК